

Alberta Language and Development Questionnaire (ALDeQ) ©

A. Varhaiskehitys

Lapsen nimi _____

<p>1. Milloin lapsenne otti ensiaskeleensa? _____</p>	<p>3 = < 15 kk 0 = > 16 kk Pisteet: /3</p>
<p>2. Minkä ikäisenä lapsenne sanoi ensisanansa? _____</p> <p><i>Esimerkkejä ensisanoista (käännöksineen):</i></p>	<p>6 = < 15 kk (vauva) 4 = 16-24 kk (taapero) 0 = > 25 kk (2 v tai vanhempi) Pisteet: /6</p>
<p>3. Minkä ikäisenä lapsenne alkoi yhdistää sanoja lyhyiksi lauseiksi? _____</p> <p>lyhyet lauseet = kaksi sanaa, esimerkki = anna maitoa</p> <p><i>Esimerkkejä lyhyistä lauseista (käännöksineen):</i></p>	<p>6 = < 24 kk (taapero) 4 = 25-30 kk (2 - n. 2,5 v) 0 = > 31 kk (läheemmäs 3 v tai enemmän) Pisteet: /6</p>
<p>4. Erosiko lapsenne kielenkäyttö varhaisvaiheissa muiden samanikäisten lasten kielenkäytöstä?</p> <p><i>Jos vanhemmat kuvaavat lasta nopeammaksi kielen omaksujaksi, pisteytä 3. Pisteytä eroavaksi ainoastaan, jos vanhemmat kuvaavat lapsen muita lapsia hitaammaksi kielen omaksujaksi.</i></p> <p>3 = ei lainkaan eroa; 2 = jonkin verran eroa; 1 = melko paljon eroa; 0 = hyvin paljon eroa</p>	<p>Pisteet: /3</p>
<p>Laske osion A kokonaispisteet. Nimittäjäksi tulee suurin mahdollinen pistemäärä, joka on mahdollista saada niistä osioista <u>joihin vanhemmat ovat vastanneet</u>. Jos vanhemmat ovat vastanneet kaikkiin kysymyksiin, nimittäjäksi tulee 18. Osoittaja on vanhempien vastausten perusteella saatu pistemäärä.</p>	<p>Yhteensä A /</p>

Paradis, J., Emmerzael, K. & Sorenson, D. T. (2010) Alberta Language and Development Questionnaire (ALDeQ): Finnish. (S. Smolander, M. Laasonen, S. Kunnari, E. Service, trans.). Retrieved from <http://www.chesl.ualberta.ca> and translated with permission of Johanne Paradis. Published June 2013.

B. Tämänhetkiset taidot äidinkielellä

* *vertaa lapsen taitoja muihin toista kieltä omaksuviin lapsiin, paitsi kysymyksessä 10.*

<p>5. Miten lapsenne ilmaisee itseään muihin samanikäisiin lapsiin verrattuna?</p> <p>0 = huonosti; 1 = vähän huonommin; 2 = samalla tavalla; 3 = erittäin hyvin/paremmiin</p>	<p>Pisteet: /3</p>
<p>6. Miten lapsenne ääntää sanat muihin samanikäisiin lapsiin verrattuna?</p> <p>0 = epäselvästi; 1 = joskus epäselvästi; 2 = samalla tavalla; 3 = erittäin selvästi/paremmiin</p>	<p>Pisteet: /3</p>
<p>7. Onko perheenne tai ystäväenne helppo keskustella lapsenne kanssa?</p> <p>3 = erittäin helppo; 2 = riittävän helppo; 1 = ajoittain vaikea; 0 = ei, erittäin vaikea</p>	<p>Pisteet: /3</p>
<p>8. Onko lapsellanne vaikeuksia tuottaa lauseita verrattuna muihin samanikäisiin lapsiin?</p> <p><i>Esim. hallitsee tilanteeseen sopivan sanaston, oikean kieliopin ja pystyy tuottamaan riittävän pitkiä lauseita ajatusten välittämiseksi</i></p> <p>3 = ei vaikeuksia/taitavampi; 2 = samalla tasolla kuin muut; 1 = jonkin verran vaikeuksia; 0 = paljon vaikeuksia</p>	<p>Pisteet: /3</p>
<p>9. Oletteko tyytyväinen siihen, miten lapsenne puhuu äidinkieltään?</p> <p>3 = täysin tyytyväinen; 2 = tyytyväinen; 1 = ei kovin tyytyväinen; 0 = ei lainkaan tyytyväinen</p>	<p>Pisteet: /3</p>
<p>10. Ajatteletteko lapsenne puhuvan äidinkieltään samoin kuin lapset kotimaassanne?</p> <p>0 = ei yhtä hyvin; 1 = jotakuinkin samalla tavalla, joitain eroja; 2 = useimmiten samalla tavalla/lähestulkoon samalla tavalla; 3 = samalla tavalla tai paremmiin</p>	<p>Pisteet: /3</p>
<p>10 b. Miksi ette ole tyytyväisiä? Miksi ajattelette lapsenne eroavan kotimaanne lapsista? Ajatteletteko lapsenne kadottavan äidinkieltään kun suomen kieli tulee vahvemmaksi?</p>	
<p>Laske osion B kokonaispisteet. Nimittäjäksi tulee suurin mahdollinen pistemäärä, joka on mahdollista saada niistä osioista <u>joihin vanhemmat ovat vastanneet</u>. Jos vanhemmat ovat vastanneet kaikkiin kysymyksiin, nimittäjäksi tulee 18. Osoittaja on vanhempien vastausten perusteella saatu pistemäärä.</p>	<p>Yhteensä B</p> <p>/</p>

Paradis, J., Emmerzael, K. & Sorenson, D. T. (2010) Alberta Language and Development Questionnaire (ALDeQ): Finnish. (S. Smolander, M. Laasonen, S. Kunnari, E. Service, trans.). Retrieved from <http://www.chesl.ualberta.ca> and translated with permission of Johanne Paradis. Published June 2013.

LISÄKYSYMYKSET – Puheen ymmärtäminen (tämänhetkiset taidot äidinkielellä)

* *vertaa lapsen taitoja muihin toista kieltä omaksuviin lapsiin*

<p>1. Onko lapsellanne vaikeuksia ymmärtää kysymyksiä verrattuna muihin samanikäisiin lapsiin?</p> <p>3 = ei vaikeuksia/taitavampi; 2 = samalla tasolla kuin muut; 1 = jonkin verran vaikeuksia; 0 = paljon vaikeuksia</p>	<p>Pisteet: /3</p>
<p>2. Onko lapsellanne vaikeuksia toimia moniosaisten ohjeiden/pitkien lauseiden mukaisesti verrattuna muihin samanikäisiin lapsiin?</p> <p><i>Esim. pitääkö ohjeita toistaa, pilkkoa lyhyempiin osiin tai muotoilla uudelleen</i></p> <p>3 = ei vaikeuksia/taitavampi; 2 = samalla tasolla kuin muut; 1 = jonkin verran vaikeuksia; 0 = paljon vaikeuksia</p>	<p>Pisteet: /3</p>
<p>3. Onko lapsellanne vaikeuksia ymmärtää abstraktimpien käsitteiden merkityksiä?</p> <p><i>Esim. ajan, paikan, määrän käsitteet (voi antaa ikään sopivia esimerkkejä)</i></p> <p>3 = ei vaikeuksia/taitavampi; 2 = samalla tasolla kuin muut; 1 = jonkin verran vaikeuksia; 0 = paljon vaikeuksia</p>	<p>Pisteet: /3</p>
<p>4. Onko lapsellanne vaikeuksia ymmärtää keskustelua, joka koskee tilanteen ulkopuolisia asioita?</p> <p><i>Esim. edellisen viikonlopun tapahtumia</i></p> <p>3 = ei vaikeuksia/taitavampi; 2 = samalla tasolla kuin muut; 1 = jonkin verran vaikeuksia; 0 = paljon vaikeuksia</p>	<p>Pisteet: /3</p>
<p>5. Onko lapsellanne vaikeuksia ymmärtää kerrottujen tai luettujen tarinoiden sisältöä?</p> <p>3 = ei vaikeuksia/taitavampi; 2 = samalla tasolla kuin muut; 1 = jonkin verran vaikeuksia; 0 = paljon vaikeuksia</p>	<p>Pisteet: /3</p>

Additional questions by S. Smolander, M. Laasonen, S. Kunnari, E. Service (2013). Not in the original questionnaire.

C. Käyttäytyminen ja aktiviteetit

<p>11. Pitääkö lapsenne kirjojen lukemisesta tai siitä, kun luette hänelle kirjoja?</p> <p>0 = ei koskaan; 1 = harvoin; 2 = joskus; 3 = erittäin usein</p>	<p>Pisteet: /3</p>
<p>12. Kuinka lapsenne lukee ja kirjoittaa äidinkielellään verrattuna muihin ikäisiinsä lapsiin?</p> <p><i>Jos lapsi on nuori, lukeminen ja kirjoittaminen = numeroiden ja kirjainten sekä joidenkin kirjoitettujen sanojen tunnistaminen. Ellei näitä ole koskaan opetettu, kysymys ohitetaan.</i></p> <p>0 = selvästi huonommin kuin muut lapset; 1 = ei yhtä hyvin kuin muut lapset; 2 = yhtä hyvin kuin muut lapset; 3 = erittäin hyvin</p>	<p>Pisteet: /3</p>
<p>13. Minkälaisia asioita lapsenne tekee mielellään?</p> <p>3 = kielellisiä pelejä ja leikkejä (esim. lukeminen, kirjoittaminen, koulun leikkiminen) 2 = kognitiivisia pelejä (esim. palapelit, piirtäminen, ongelmanratkaisupelit, tietokonepelit, autot) 1 = fyysisiä pelejä ja leikkejä (esim. jalkapallo, pesäpallo, uiminen) 0 = muu (televisio, videopelit, pukuleikit, ikään nähden lapselliset leikit)</p>	<p>(Jos vanhempi sanoo asioita useammasta kategoriasta, jaa kokonaispistemäärä vastattujen kategorioiden lukumäärällä. Pyöristä tarvittaessa ylöspäin.)</p> <p>Pisteet: /3</p>
<p>14. Kuinka nopeasti/vaivattomasti lapsenne oppii uusia asioita ja toimintoja?</p> <p><i>Esim. liikunta; sanat; pelit/palapelit; uusien lelujen käyttäminen (oppii säännöt liikuntaleikeissä/joukkuepeleissä, oppii rakentamaan legoilla, oppii tietokonepelejä)</i></p> <p><i>Esimerkkejä uusista asioista ja toiminnoista, joita lapsi oppii:</i></p> <p>3 = samana päivänä/heti; 2 = muutamalla yrityksellä; 1 = tarvitsee apua ja aikaa oppia; 0 = pitkän ajan kuluessa tai ei ollenkaan</p>	<p>Pisteet: /3</p>
<p>15. Millaisia toimintatapoja lapsellanne on?</p> <p><i>Selitys: Aktiviteetit = pelit, syöminen, tv:n katsominen, lelujen kanssa toimiminen, musiikki, tanssi. Aloittaa yhden tai useamman toiminnon, ja suorittaako loppuun sen/ne?</i></p> <p>3 = yksi tehtävä kerrallaan ja suorittaa loppuun; 2 = yksi tai kaksi tehtävää ja suorittaa yhden loppuun; 1 = kahdesta neljään tehtävää ja suorittaa yhden loppuun; 0 = enemmän kuin kaksi tekemistä yhtä aikaa, ja harvoin suorittaa yhtäkään loppuun</p>	<p>Pisteet: /3</p>
<p>16. Turhautuuko lapsenne, jos ei pysty kommunikoimaan ajatuksiaan?</p> <p>3 = ei lainkaan; 2 = joskus; 1 = usein; 0 = säännöllisesti</p>	<p>Pisteet: /3</p>

<p>Laske osion C kokonaispisteet. Nimittäjäksi tulee suurin mahdollinen pistemäärä, joka on mahdollista saada niistä osioista <u>joihin vanhemmat ovat vastanneet</u>. Jos vanhemmat ovat vastanneet kaikkiin kysymyksiin, nimittäjäksi tulee 18. Osoittaja on vanhempien vastausten perusteella saatu pistemäärä.</p>	<p>Yhteensä C</p> <p style="text-align: center;">/</p>
--	--

D. Perhetausta

<p>17 a. Kertokaa sukulaisistanne. Millaisia koulutuksia ja ammatteja heillä on kotimaassaan?</p> <p><i>Tämän kysymyksen tarkoitus on luoda tausta kysymyksen 17 b tulkinneille.</i></p>	
<p>17 b. Ovatko kaikki perheenjäsenenne suorittaneet toisen asteen opinnot (lukio/ammattikoulu)? Jos ei, miksi ei?</p> <p>HUOM! Jos vanhemmat antavat ulkoisen syyn (esim. sota, taloudellinen syy), älä pisteytä kysymystä.</p>	<p>3 = kyllä</p> <p>0 = ei</p> <p>Pisteet: /3</p>

Paradis, J., Emmerzael, K. & Sorenson, D. T. (2010) Alberta Language and Development Questionnaire (ALDeQ): Finnish. (S. Smolander, M. Laasonen, S. Kunnari, E. Service, trans.). Retrieved from <http://www.chesl.ualberta.ca> and translated with permission of Johanne Paradis. Published June 2013.

<p>18. Onko lapsenne ydinperheessä tai muilla sukulaisilla ollut vaikeuksia lukemaan ja kirjoittamaan oppimisessa tai puheessa ja ääntämisessä tai hitautta puheen oppimisessa? Millaista?</p> <p><i>Jos vaikeuksia on ollut, voit kysyä jatkokysymykset tai poimia vastaukset vanhempien kertomasta. Kaikkia kysymyksiä ei tarvitse kysyä.</i></p>							<p>Sukurasitus? 6 = ei viitteitä 3 = mahdollisesti 0 = hyvin todennäköisesti</p> <p>Pisteet: /6</p> <p>HUOM: 6 pistettä annetaan vain, jos vanhempi sanoo, ettei sukutaustaa ole. Jos vanhempi ei halua vastata, kysymystä ei pisteytetä lainkaan.</p> <p>HUOM: Jos vanhemmat antavat ulkoisen syy (onnettomuus, leikkaus) älä pisteytä näitä sukurasitukseksi.</p>
	Sisko tai veli	Isä	Äiti	Isän sukulaiset	Äidin sukulaiset		
Vaikeuksia koulussa tai oppimisessa	K E	K E	K E	K E	K E		
Kieli- tai ääntämisongelmia (lauseet, sanat, kielioppi, änkytys)	K E	K E	K E	K E	K E		
Erytisopetus	K E	K E	K E	K E	K E		
Puheterapia	K E	K E	K E	K E	K E		
Ongelmia ohjeiden noudattamisessa tai kysymysten ymmärtämisessä	K E	K E	K E	K E	K E		
Ongelmia lukemisessa tai lukemaan oppimisessa	K E	K E	K E	K E	K E		
Vaikeuksia oppia suomea	K E	K E	K E	K E	K E		
Luokan kertaaminen	K E	K E	K E	K E	K E		
<p>Laske osion D kokonaispisteet. Nimittäjäksi tulee suurin mahdollinen pistemäärä, joka on mahdollista saada niistä osioista joihin vanhemmat ovat vastanneet. Jos vanhemmat ovat vastanneet kaikkiin kysymyksiin, nimittäjäksi tulee 9. Osoittaja on vanhempien vastausten perusteella saatu pistemäärä.</p>							<p>Yhteensä D</p> <p>/</p>

Paradis, J., Emmerzael, K. & Sorenson, D. T. (2010) Alberta Language and Development Questionnaire (ALDeQ): Finnish. (S. Smolander, M. Laasonen, S. Kunnari, E. Service, trans.). Retrieved from <http://www.chesl.ualberta.ca> and translated with permission of Johanne Paradis. Published June 2013.